

Türkiye’de Kadın Futbolcuların Spora Başlamalarına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri

Mustafa Atli¹, Ersin Arslan¹, Zekiye Özkan¹, Ali Kızılet²

¹ Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

(/mustafaatli65@yyu.edu.tr, rersinarslan@yyu.edu.tr, zekiyeozkan@yyu.edu.tr)

² Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi/ akizilet@marmara.edu.tr

Özet

Amaç: Türkiye’de kadın futbolcuların spora yönelmelerine teşvik eden faktörler ve beklentilerini belirlemektir.

Materyal ve yöntem: Araştırmada kullanılan anket, Sunay ve Saraçoğlu tarafından geliştirilmiş başka branşlara uygulanmış, anketin geçerliliği ve güvenilirliği kabul edilmiştir (Sunay & Saraçoğlu, 2003). Futbol branşına uyarlanan bu anket için uzman görüşleri alınmış üzerinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Araştırma 2016-2017 sezonunda kadınlar 2. ve 3. liginden oynayan, yaş ortalaması $19,58 \pm 3.10$ olan 250 kadın futbolcuyla gerçekleştirilmiştir. Anketten elde edilen veriler frekans ve yüzdelerle açıklanmış ve yorumlanmıştır. Kruskal Wallis H ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak $p < 0.05$ değeri seçildi. Elde edilen veriler frekans ve yüzdelerle açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Bulgular: Kadın futbolcuların bu spora başlamalarına teşvik eden unsurların başında aileler birinci sırada yer alırken basın yayın organlarının etkisi çok düşük bulunmuştur. Uğraşma nedenleri arasında futbol sporunu sevmek ilk sırada, bir arkadaş grubuna katılmak son sıralarda yer almaktadır. İlerde bu alanda üniversite eğitimi almak yönündeki beklentileri ilk sıralarda, olduğu görülürken hakem olmak yönünde beklentileri ise en son sırada olduğu görülmüştür. Katılımcıların eğitim durumu ile spora teşvik toplam puanları değerlendirildiğinde lisede eğitimi sürdürenlerin lehine anlamlılık olduğu görülmüştür. Kadın futbolcularda, 6 yıl ve daha fazla spor yapanlara göre, 5 yıl ve daha az spor yapanların spor teşvik toplam puanlarının daha anlamlı olduğu görüldü. Ebeveynlerin eğitim düzeyleri, meslekleri, spora teşvik eden unsurlar, uğraşma nedenleri ve beklentileri arasında anlamlı ilişki tespit edilmemiştir.

Sonuç: Ailelerin, bu spor branşına karşı olumlu yaklaşımları kadınların futbol branşına yönelmelerine olumlu katkı sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın Futbolu, Spor, Beklenti, Teşvik

The Factors that Affect Female Football Players to Get Involved With Sports and Their Expectations From Sport in Turkey

Abstract

Aim: To determine the factors that encourage female football players to get involved with sports and their expectations in Turkey.

Material and Method: The survey used in the research has been developed and applied to other branches by Sunay and Saraçoğlu the validity and reliability of the survey has been approved (Sunay & Saraçoğlu, 2003). Expert opinions were taken about the survey applied to the football branch and necessary arrangements were done. The survey was applied to 250 female football players playing in second and third division and registered to 2016-2017 season and whose age average is 19.58 ± 3.10 . The frequency and percentage of the data obtained from the questionnaire are explained and interpreted. Kruskal Wallis H and Mann Whitney U test was used. A significance level of $p < 0.05$ was selected. The data obtained was explained and interpreted with frequency and percentages.

Results: while the parents ranked first among the factors encouraging female football players to get involved with this sport, the influence of media organs was found very low. While loving football ranked first among the reasons to get involved in, participating in a social circle was found to have almost no influence. It was found that while getting a college education about this branch in future was among the main expectations, being a referee was the last expectation for them. While evaluating educational status and sport incentives total scores of the participants, it was seen that there is meaningfulness in favour of those continuing their education in high school. Considering the participating in the survey, sport incentives total scores of those who play sports for 5 years and less was found more

meaningful compared to those who play sports for 6 years and more. There wasn't found any meaningful relevance between the educational levels and occupations of the parents of and the factors encouraging female football players to get involved in sports and their expectations.

Conclusion: It is considered that positive approach of parents to this branch of sports affects females positively to play football.

Key words: Women's soccer, Sports, Expectation, Incentive

Giriş

Futbol branşı dünyada ve ülkemizde tarihten günümüze kadar toplumların ilgi gösterdiği branşların başında gelmektedir. Futbol oyunun, ilk olarak nerede ve hangi tarihte oynandığı ile ilgili bilgi bulunmamaktadır. Eski Yunanlıların "EPİSKİROS" Romalıların "HARPASTUM" Türklerin "TEPÜK" adını verdikleri bu oyun, tarihi eserlerde Asya'da; Çin, Japonya, Hindistan, Afrika'da; Mısır, Amerika'da; Meksika, Avrupa'da; Yunanistan, İtalya, Fransa, İngiltere'de farklı kaynaklara göre futbolun ilk oynandığı ülkelerdir (Saçaklı ve ark., 1995).

Modern futbolun Türk toplumunda oynanmaya başlanması on dokuzuncu yüz yılın sonlarına rastlar. Futbol oyunu o dönemde dini inançların da etkisiyle Müslüman Türkler arasında gelişmemiştir. Futbol Osmanlı toprakları üzerinde ilk defa gayri müslimler ve ülkede yerleşmiş olan yabancı uyruklular tarafından oynanmıştır (Saçaklı ve ark., 1995).

Futbol; nereye gideceği tahmin edilen, kontrol edilebilen yuvarlak bir topa heyecan verici bir koşu, ölçülü bir top sürme, soluk kesici bir şut sonucunda, estetik açıdan mükemmel bir kurtuluş veya golle sonuçlanan bir spor branşdır. Ek olarak denge ve benzeri fiziksel özellikler özellikle futbolda daha yaratıcı oyunu olumlu yönde etkileyerek, beceriler arası transferi sağlayarak oyuncuların sportif becerisini arttıran bir oyundur (Erdem ve ark., 2015). Futbol, oyun hareket analizi çerçevesinde değerlendirildiğinde, uzun zaman periyodu içerisine yayılmış kısa süreli patlayıcı hareketleri içeren bir spor dalıdır (Kızılet, 2011). Futboldaki artan katılım ve medya kapsamı gibi kilit alanların anlaşılmasında toplumsal eşitlik, kadınların başarılarının meşrulaştırılmasına, kamuya kabulünde ve ilerletilmesine katkıda bulunacaktır (Pfister, 2015).

Ülkemizde kadın futbolunun başka ülkelerin gerisinde olmakla birlikte gelişim aşamasında olduğu bir gerçektir. Ülkemizde kadın futbolu yaklaşık yirmi yıl öncesinde başlamasına rağmen 2003-2004 yıllarında duraklama yaşamıştır. Kadın futbolunda olumlu gelişimlerin başlangıcı Ekim 2009 tarihinde olmuştur (Vanlı, 2009).

Futbol, Türkiye'de var olan önemli ekonomik sektörlerden biridir (Ataçocuğu ve ark. 2016). Bu durum genç bir yarışmacının spora katılımın etkileyen faktörlerden özendirme ve teşvik edici etkenler, kendisini kanıtlamak, saldırganlık, seçkinlik, bağımsızlık, güç, stres ve başarının etkili olduğunu ifade etmektedir (Kale ve Erşan, 2003).

Dünyada son on yıl içinde olağan üstü bir gelişme kaydeden kadın futbolu, erkeklerde olduğu gibi, kadın sporlar arasında da beğeni kazanmaktadır. Türkiye'de kadın futbolcuların spora yönelmelerine neden olan unsurlar ile beklentilerinin demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediğini bilinmemektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, Türkiye'de kadın futbolcuların spora yönelmelerine teşvik eden faktörler ve beklentilerini belirlemektir.

Yöntem ve Araçlar

Katılımcılar

Araştırmaya, Türkiye Futbol Federasyonu bünyesinde 2016-2017 sezonunda kadınlar 2. ve 3. liginden aktif olarak futbol oynayan ve yaş ortalaması 19.58 ± 3.10 olan 250 kadın futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Futbol Federasyonun verilerine göre, 2. ve 3. ligde oynayan kadın futbolcuların yaklaşık olarak 1500 kişiyi kapsadığı ve 1500 kişinin içerisinde basit rastgele örneklem yöntemiyle 250 kadın futbolcu çalışmaya dahil edilmiştir. Bu çalışmada, 250 kadın futbolcunun %95 güven aralığında ve %5 örneklem hatası ile bu sayımı yeterli olduğu görülmüştür (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004).

Veri toplama aracı

Araştırmada kullanılan anket, Sunay ve Saraçoğlu tarafından geliştirilmiş, başka branşlara da uygulanmıştır. Anketin geçerliliği ve güvenilirliği kabul edilmiştir (Sunay ve Saraçoğlu, 2003). Bu anketi, çalışmamızda kullanabilmek için öncelikle, uzman görüşleri alınmış ve üzerinde gerekli düzeltmeler yapılarak futbol branşında kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde araştırmaya katılan sporcuların kişisel bilgileri, ikinci bölümünde futbol sporuna teşvik eden unsurlar ve uğraşma nedenleri, üçüncü bölümünde ise futbol branşından beklentilerine ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Veri Analizi

Verilerin istatistiksel değerlendirilmesi SPSS 15.0 istatistik paket programı kullanılarak yapıldı. Test puanları yapılan Kolmogorov-Smirnov normallik testi sonucunda normal dağılım göstermediğinden “non-parametrik” test uygulanmıştır. Normallik ve varyansların homojenliği sağlanmadığı durumlarda çoklu karşılaştırmalar için Kruskal Wallis H testi ve gruplar arasındaki farklılık analizinde Mann-Whitney U kullanılmıştır. Karşılaştırmalar için anlamlılık düzeyi olarak $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular

Türkiye’de kadın futbolcuların spora yönelmelerine teşvik eden faktörler ve beklentilerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmadan elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Futbol sporuna teşvik eden unsurlara göre önem derecesi

Futbolla Teşvik Eden Unsurlar	\bar{X}	Ss	Önem Derecesi
1. Anne, baba ve kardeşin spora yönlendirmedeki etkisi	3.21	2.49	1
2. Yaşadığınız çevrenin spora yönelmedeki etkisi	3.41	2.19	2
3. Arkadaş ve akran grubunun spora yönlendirmedeki etkisi	3.47	2.29	4
4. Beden eğitimi öğretmenin spora yönlendirmedeki etkisi	3.49	2.63	5
5. Basın-yayın organlarının spora yönlendirmedeki etkisi	4.43	2.39	8
6. Televizyon kanallarının spora yönlendirmedeki etkisi	4.36	2.41	7
7. Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönlendirmedeki etkisi	4.19	2.39	6
8. Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönlendirmedeki etkisi	3.46	2.38	3

Kadınları futbol sporuna teşvik eden unsurların önem derecesine bakıldığında, 1. derecede anne, baba ve kardeşin etkisi, 2. derecede yaşadığımız çevrenin spora yönelmedeki etkisi, 3. derecede yakın çevredeki bir antrenörün bu spora yöneltmedeki etkisinin olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Futbol sporuyla uğraşma nedenlerine göre önem derecesi

Futbol Sporuyla Uğraşma Nedeni	\bar{x}	Ss	Önem Derecesi
9. Maddi geliri arttırmak	4.16	3.01	7
10. Futbol sporunu sevmek	2.81	2.78	1
11. Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	3.52	2.49	3
12. Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak	4.19	2.66	9
13. Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek	4.02	2.54	6
14. Futbol sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak	3.94	2.58	5
15. Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevimlik ve sayılmak	4.18	2.79	8
16. Başarı kazanmaktan zevk almak	3.29	2.66	2
17. Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	3.74	2.85	4

Kadınları futbol sporuyla uğraşma nedenlerinin önem derecesine bakıldığında, 1. derecede futbol sporunu sevmek, 2. derecede başarı kazanmaktan zevk almak, 3. derecede ise sporun olumlu katkılarından haberdar olmak nedeni olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Futbol sporundan beklentilerine göre önem derecesi

Futbol Sporundan Beklentiler	\bar{x}	Ss	Önem Derecesi
18. Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	4.30	3.40	6
19. İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	4.70	3.32	9
20. Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek	4.70	3.01	8
21. İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak	4.23	3.09	4
22. İlerde sporla ilgili üniversite düzeyde eğitim görmek	3.87	3.03	1
23. Antrenör olmak	4.04	2.94	2
24. Hakem olmak	5.33	6.08	10
25. Beden eğitimi öğretmeni olmak	4.06	3.49	3
26. Maddi olanaklara kavuşmak	4.42	3.40	7
27. Milli takıma seçilmek, milli olmak	4.23	3.42	5

Kadınların futbol sporundan beklentilerinin önem derecesine bakıldığında, 1. derecede ilerde sporla ilgili üniversite düzeyde eğitim görmek, 2. derecede antrenör olmak, 3. derecede ise beden eğitimi öğretmeni olmak beklentilerini olduğu görülmüştür.

Tablo 4. Eğitim düzeyleri ile teşvik toplam puanlarının karşılaştırılması (Mann-Whitney U)

Eğitim düzeyleri	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	P
Lise eğitimi	106	102.67	10883.00	5212.00	0.000
Üniversite eğitimi	143	141.55	20252.00		

Kadın futbolcuların eğitim düzeyleri ile teşvik toplam puanlarını karşılaştırılması sonucunda, lisede eğitim görenlerin lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($p<0.05$).

Tablo 5. Spor yıllarının karşılaştırılması (Mann-Whitney U)

Spor yılı	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	P
5 yıl ve daha az	115	112.88	12981.50	6181.50	0.011
6 yıl ve fazla	135	136.25	18393.50		

Kadın futbolcuların yaptığı spor yıllarının karşılaştırılması sonucunda, 5 yıl ve daha az spor yapanların lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($p<0.05$).

Tartışma

Bu araştırma, 2016-2017 sezonunda Türkiye Futbol Federasyonu bünyesinde kadınlar 2. ve 3. Ligde aktif olarak oynayan 250 kadın futbolcunun bu spora yönelmelerine teşvik eden unsurlar ve beklentilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bireylerin spora yönelmelerinde birçok faktör etkili olmaktadır. Çon ve ark. (1997) elit düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde öncelikle arkadaş çevresi, aile, spor kulübü, beden eğitimi öğretmeni ve okulun sportif alanlardaki faaliyetlerin etkili olduğunu belirtmektedir. Şebin ve ark. (2007) yaptığı çalışmada, üniversitede spor yapan öğrencilerin cinsiyete göre değerlendirilmesinden, kadın öğrencilerin spora yönelmelerinde ailenin etkisinin daha anlamlı çıktığını belirtmektedirler. Anne ve babaların kadın sporcuları olumlu yönde desteklemeleri, kadınların futbol branşına katılımlarını artırırken, Türkiye’deki kadın futbolunun gelişimine büyük katkı sağladığı düşünülmektedir. Farklı olarak Akandere ve ark. (2009) sosyal çevre ve ekonomik durumun spora başlama ve başarısında etkili olduğunu belirtmektedir. Konuyla ilgili olarak Arslan (2012) kadın futbolcularla yaptıkları çalışmada, bu spor branşına olan ilgisi, yeteneği, sevgisi ve üniversitelerin spor bölümlerine girme hedeflerinin öncelikli olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, kadın futboluna katılımın koordinasyon, dayanıklılık vb. fiziksel özellikler açısından uygunluğu da yapılan çalışmalarda açık olarak ortaya konulmaktadır (Bozdoğan ve ark., 2014).

Çalışmamızda, kadın sporcuların futbol sporuna teşvik eden unsurlara ilişkin görüşlerinin dağılımına bakıldığında ailelerin birinci derecede etkili olduğu görülmüştür. Literatürde konuyla benzerlik gösteren farklı örneklem gruplarında yapılan çalışmalar, çalışmamızla paralellik göstermekte ve spora teşvik etmede en etkili faktörün aile olduğunu belirtilmektedirler (Bayraktar ve Sunay, 2007, Ölçücü ve ark., 2012, Ölçücü ve ark., 2014, Arpa, 2014, Sunay ve Saraçoğlu, 2003, Özbek ve Şanlı, 2011, Salman ve Sunay 2012, Yıldırım ve Sunay 2009).

Wolfonden ve Holt (2005) tenis sporu ile ilgili yaptıkları çalışmada, bireylerin teniste başarıya ulaşmada, ailenin, antrenörün ve sporcunun bir takım halinde hareket etmelerinin başarıyı getireceğini belirtmektedirler.

Demir ve Tekin (2006) yaptıkları çalışmada, amatör olarak futbol oynayan sporcuların bu spora başlamasında medyanın etkili olmadığını belirtmektedirler. Bu çalışmalar doğrultusunda, Türkiye’de ki futbol maçlarının çoğu özel kanallarda yayınlanmasını kadın sporcuları görsel olarak olumsuz yönde etkilediği düşünülmektedir. Türkiye’deki futbol maçlarının her kesimin izleyebileceği kanallarda yayınlanması, kadın sporcuların futbol branşına yönelmelerine önemli katkı sağlayacaktır. Çalışmamızda, basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisinin fazla olmadığı görülmüştür. Salman ve Sunay (2012), Bayraktar ve Sunay (2007), Sunay ve Saraçoğlu (2003), Kara ve Pulur (2003), farklı örneklem gruplarıyla yaptıkları çalışmanın sonucu çalışmamızı desteklemektedir. Futbol oyunu içerisinde var olan kadınların sayısı yüksek oranda artmıştır. Cinsiyet ideolojisinde bulunan, kadınların göstermiş oldukları çabanın farkına varmak önemlidir (Stirling ve Schulz, 2011). Dünyada hızla gelişen teknolojiyle paralellik gösteren basın yayın kuruluşlarının, kadın futboluna daha çok önem vermelerinin kadın futbolcuların sayısındaki artışına neden olacağı düşünülmektedir.

Sevilerle yapılan sporun devamlılık ve başarıyı da beraberinde getirdiği söylenebilir. Başarı kazanmaktan zevk duymanın da futbol sporu ile ilgilenmede hayli etkili olduğu görülmüştür. Kazanılan her başarı sporcular için büyük bir motivasyon kaynağı olması, toplum tarafından bilinmesi, sporcunun yarışmacı kimliğini daha da pekiştirmektedir. Sunulan çalışmada futbol sporuyla uğraşma nedenlerine ait dağılıma bakıldığında, futbol sporunu sevmek ilk sırada olduğu görülmüştür. Literatürdeki farklı örneklem grubunda yapılan çalışmalar bu çalışmamızın sonucunu desteklemektedir (Arslan ve ark., 2017, Alibaz ve ark., 2006, Bayraktar ve Sunay, 2007, Ölçücü ve ark., 2012, Salman ve Sunay, 2012, Yıldırım ve Sunay, 2009).

Sunay ve Saraçoğlu (2003) yaptıkları çalışmada ise yakın çevredeki bir antrenörün etkisinin ikinci sırada iken, arkadaş ve akran grubunun da üçüncü önem sırasında olduğu belirtilmektedir. Çalışmamızda da bir arkadaş grubuna katılmak bu spor branşıyla uğraşma nedenleri arasında son sıralarda yer almaktadır.

Yüksel (2015) yaptığı çalışmada, ilkokul ve lise mezunlarının üniversite mezunlarına göre daha düzenli spor yaptıklarını belirtmektedir. Yücel ve ark. (2015) yaptıkları çalışmada; mekan, ebeveyn eğitimi, gelir düzeyi, beslenme alışkanlıkları vb. bazı faktörlerin spor branşlarını tercih etmede etkili olduğunu ifade edilmektedir. Lisedeki eğitim dönemi, bireylerin ileriye dönük beklentilerin ve hedef belirlemenin başlangıcı olarak görülmektedir. Bu bağlamda bu bireylerin spora teşvik eden unsurların üniversitede eğitim gören bireylere göre daha anlamlı görülmektedir. Çalışmamızda, eğitim durumu ile spora teşvik toplam puanları değerlendirildiğinde lisede eğitimini sürdürenlerin lehine anlamlılık olduğu görülmüştür. Yaptığımız çalışmada, ileride bu alanda üniversite eğitimini almak yönündeki beklentileri ilk sıralarda olduğu görülürken, hakem olmak yönünde beklentileri ise en son sırada olduğu görüldü. Literatür çalışmalarında ise milli takım sporcusu olmanın ilk sırada olduğu belirtilmektedir (Binboğa ve ark., 2013, Salman ve Sunay, 2012).

Çalışmaya katılan kadın futbolcularda 6 yıl ve daha fazla spor yapanlara göre 5 yıl ve daha az spor yapanların spor teşvik toplam puanlarının daha anlamlı olduğu görülmüştür. Beş yıl ve daha az spor yapan kadınların, gelecekte spordan beklentileri ve futbol branşının kendilerine

sağlayacağı imkanları gözlemleyerek spora yönelik teşviklere daha fazla önem verdikleri düşünülmektedir. Spor yılı ilerledikçe kişi beli bir hedefe ulaştığından dolayı spordaki teşvik faktörlerinde seçici davranmaktadır.

Sonuç

Çalışmamızın sonucunda, Türkiye’de kadınların futbol sporuna teşvik etmede, aile etkisinin önemli olduğu tespit edilmiştir. Basın yayının etkisinin son sıralarda yer aldığı görülmüştür. Futbol sporuyla uğraşma nedenlerine bakıldığında, futbol sporunu sevmesi en önemli faktörken, arkadaş grubuna katılma faktörünün düşük olduğu görülmüştür. Futbol sporundan beklentilerine bakıldığında, Üniversitede eğitim almak en önemli faktörken, hakem olmak beklentisi en son sırada olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, günümüzde yaşamın her alanında kadınlar aktif rol almaktadırlar. Futbol branşı, kadınlar tarafında ilgi duyulan, takip edilen, sevilen ve her geçen gün katılımında artış olgu söylenebilir. Türkiye’de kadın futbolunun gelişmesi için kulüplerde kadın yönetici, teknik yönetici, teknik direktör, antrenör ve hakemlere yer verilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Kadın futbolunun ülkemizde geliştirilmesi ve benimsetilmesi için basın ve yayın kuruluşlarına daha fazla görev düşmektedir.

Kaynakça

- Akandere, M., Baştuğ, G. & Akdoğan, Z.** (2009). Erkek maratoncularda sosyal çevre ve ekonomik durumun spora yönelmeye etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 459-466.
- Alibaz, A., Gündüz, N. & Şentunay M.** (2006). Türkiye’de üst düzey taekwondo, karate ve kick-boks sporcularının bu spor branşına yönelmelerine teşvik eden unsurlar, yapma nedenleri ve geleceğe yönelik beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 4.3: 91-102.
- Arpa, D. K.** (2014). *Ortaöğretimdeki erkek sporcuların karate ve taekwondo branşına yönelme nedenleri ve beklentileri*. Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Arslan, E., Atlı, M., Özkan, Z., Kaplan, Ş., Kara, M. & Bilici, M. F.** (2017). Türkiye’de bedensel engelli badmintoncuların spora başlamalarına etki eden unsurlar ve spordan beklentileri. *ERPA International Congresses on Education*.
- Arslan, B.** (2012). *Türkiye’de kadın futbolcu profili*. Bahçeşehir Üniversitesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Ataçocuğu M., Zelyurt K.** (2016) Profesyonel Futbolda Emek-Sermaye ilişkileri: Alt Liglerde Ücret, Sosyal Güvence ve Sendika Olgusu Üstüne Nitel Bir Çalışma. *Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 99-115.
- Bayraktar, B. & Sunay, H.** (2007). Türkiye’de elit bayan ve erkek voleybolcuların spora başlamasına etki eden unsurlar ve spordan beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 5, 2.
- Binboğa, M., Kılıç, İ. & Gökdemir, K.** (2013). Motives of junior volleyball players to start and continue volleyball and their expectations for the future. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 4, 2.
- Bozdoğan T.K., Pehlivan A., Kızılet A.** (2014) Effects of coordination and plyometric training on running economy in young women soccer players *International Journal of academic research Vol. 6. No. 6*.
- Çon, M., Yetim, A., Ağaoglu, Ş. A. & Taşmektepligil, M. Y.** (1997). Elit düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde ilk ve ortaöğretim kurumlarının etkisi üzerine bir araştırma. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2, 1: 41-53.

- Demir, B. & Tekin, M.** (2006). Amatör futbolla uğraşan sporcuların futbola yönelmelerinde medyanın rolü. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (15), 215-222.
- Erdem K., Çağlayan A., Korkmaz O.Z. Bozdoğan T., Özbar N.** (2015) Amatör futbolcuların vücut kitle indeksi, denge ve çeviklik özelliklerinin mevkilere göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi Cilt 1, Sayı 2*, 95-103
- İnal, A. N.** (2003). *Beden eğitimi ve spor bilimi*. Nobel Yayınları.
- Kale, R. & Erşan, E.** (2003). *Beden eğitimi ve spor bilimlerine giriş*. Karadeniz Teknik Üniversitesi matbaası.
- Kara, E. & Pulur, A.** (2003). Üniversite öğrencilerinin dağcılık sporuna yönelik nedenlerinin araştırılması (100. Yıl üniversite örneği). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5 (2).
- Kızılet, A. (2011). Üst düzey bayan futbol oyuncularında tekrarlı sprint yeteneğiyle aerobik güç arasındaki ilişki. *Gazi Beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 3.
- Ölçücü, B., Erdil, G., Bostancı, Ö., Canikli, A. & Aybek, A.** (2012). Üniversiteler arası tenis müsabakalarına katılan sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 3, 2.
- Ölçücü, B., Özen, Ş. & Altınkök, M.** (2014). Spor eğitiminde tokat ilinde voleybol takımlarında oynayan voleybolcuların voleybola başlama nedenleri ve beklentileri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*.
- Özbek, O. & Şanlı, E.** (2011). Karate branşındaki üniversite elit sporcularının bu branşa yönelme nedenleri ve beklentileri. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 5, 3.
- Pfister, G.** (2015). Assessing the sociology of sport: On women and football. *International Review for the Sociology of Sport*, 50, (4-5) 563-569.
- Sacıklı, H., Kale, R., Özdemir, Y. & Gökçe, E.** (1995). Futbol. İstanbul Teknik Üniversitesi.
- Salman, Ö. & Sunay, H. (2012). Ankara'da 14-16 yaş arası basketbolcuların basketbola başlama nedenleri ve beklentileri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 10, 1.
- Stirling, L. & Schulz, J.** (2011). Football: Still in the hands of men. *Spor management international journal*, 7, 2.
- Sunay, H. & Saraçoğlu, A. S.** (2003). Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelten unsurlar. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 43-48.
- Şebin, K., Serarşlan, Z., Katkat, D., Tozoğlu, E., & Kızılet, A.** (2007). Spor yapan üniversite öğrencilerinin spora başlama ve spor yapma nedenlerine ilişkin görüşleri. *Atatürk Üni. Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 9 (1).
- Şimşek, D. & Gökdemir, K.** (2006). Ortaöğretimde atletizm yapan sporcu öğrencilerin atletizm branşına yönelme nedenleri ve beklentileri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (3), 83-90.
- Vanlı, C.** (2009). *Genç ve yetişkin bayan için futbol*. TFF, 10. Yazıcıoğlu, Y. & Erdoğan, S. (2004) *Spss uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Detay yayıncılık, Ankara,
- Yıldırım, Y. & Sunay, H.** (2009). Türkiye'de performans tenisi yapan sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 7, 3.
- Yücel, A. S., Kılıç B., Korkmaz M. & Göral, K.** (2015). Spor yapan çocukların spor tercihleri ve bunu etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, 5, 14.
- Yüksel, M.** (2015). Eğitim düzeyi farklılıklarının spora yansımaları. *International Journal of Social Science*, 31, 149-165,
- Wolfonden, L. & Holt N.** (2005) Talent development in elite junior tennis: Perceptions of Players, Parents, and Coaches, *Journal of Applied Sport Psychology*, 17: 108-126.